

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, środa 1 maja 1946 roku

Nr 103

Miecz i lutnia...

SYMBOL ŚWIĘTA 1-go MAJA

Robotnicy wręczyli Marszałkowi Zymierskiemu buławę, poecie Broniewskiemu - nagrodę

Teatr Wojska Polskiego wypełniony po brzegi. Widzi się tu dosłownie całą urzędową i robotniczą Łódź. Jest wojewoda Dąb-Kociół, prezydent Mijał, wicemin. Wachowicz, plk. Loga Sowiński, ob. Burski. Widzi się twarze tak dobrze znane z fabryk, działaczy związków zawodowych, przedstawicieli teatru, literatury i świata naukowego.

Estrada spowita w czerwono-białe drapery, przystrojona kwiatami i zieleńią. Nad nią napis: „Niech żyje 1-szy maj”. W głębi ustawiły się poczty sztandarowe organizacji młodzieżowej TUR i Związku Walki Młodych. Szafirowe i białe koszule, czerwone krawaty.

Za stołem prezydialnym zasiadł przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej, Andrzejak w otoczeniu członków komitetu obchodu 1-go maja.

O godzinie 6-jej do loży wchodzi Marszałek Zymierski witany burzą oklasków. Wita Go w imieniu Komitetu, ob. Andrzejak.

Na mównicę wstępuje ob. Zambrowski. Po raz drugi od wyzwolenia z hitlerowskiego jarzma obchodzi Łódź swój dzień 1-go maja — mówi ob. Zambrowski. W zeszłym roku były to ostatnie dni wojny. Tego roczne święto pracy obchodzimy pod znakiem odbudowy naszego państwa, utrwalenia jego podstaw demokratycznych.

W dalszym ciągu swego obszernego przemówienia zastanawia się mówca nad tem, jak zdały egzamin te nowe warstwy, które rządzą obecnie w Polsce, a którym zawsze odmawiano zdolności do rządzenia. Twarde cyfry, ilustrujące nasz rozwój gospodarczy świadczą o tym, że rządy te w pełni zdały swój egzamin. Jeśli chodzi o oświatę, to także mamy już dziś więcej szkół, niż przed wojną. Mamy wprawdzie i dziedziny, gdzie nie pokonałmy jeszcze piętrzących się trudności — przede wszystkim taką sprawą jest aprowizacja. Jeśli chodzi o dostawy UNRRY nie są one współmierne do naszych potrzeb. Mała Grecja np. otrzymała dotychczas pół miliona ton zboża. Polska, licząca 23 miliony ludzi otrzymała go tylko 70 tys. ton. Mówca podkreśla następnie wydatną pomoc, jakiej udzielił Polsce rząd Radziecki, dostarczając 200 tys. ton zboża.

Następnie przemawiał wicemin. bezpieczeństwa, Wachowicz. W swej mowie podkreślił on osiągnięcia, które przeszło wszelkie oczekiwania, a którym jest patriotyzm klasy robotniczej. Robotnik wycieczony wojną, niemiecką głodówką zrozumiał, że jeżeli on do pracy nie stanie, państwo się

nie odbuduje. Nie pytał, za ile będzie pracował, kto mu za tę pracę zapłaci. Stał przy swym warsztacie. Dowiódł tym samym, że dorósł do tego, aby o swym Państwie decydować.

Dotychczas — mówił wicemin. Wachowicz — robotnicy materialnie uzyskali najmniej. Wiedzą jednak, że z biegiem czasu zyskiwać będą coraz to nowe przywileje, troska bowiem o interes, o byt materialny robotnika leży na sercu rządu robotniczo-chłopskiego.

Następnie przew. Andrzejak ZWRÓCIŁ SIĘ DO MARSZAŁKA ZYMIERSKIEGO, BY ZECHCIAŁ PRZYJAĆ ZA RĄK ROBOTNIKÓW ŁÓDZKICH POMYŚLANĄ PRZEZ NICH I WŁASNORĘCZNIE WYKONANĄ BUŁAWĘ MARSZAŁKOWSKĄ.

Wśród oklasków i okrzyków: „niech żyje pierwszy ludowy marszałek Polski”, — delegacja robotników z ob. Józefem Stasiakiem na czele wręczyła Marszałkowi piękną buławę z brązu i stali, wykonaną w fabryce Johna.

... abys bronił naszych praw na Odrze i Nisie — mówią do Marszałka robotnicy.

— Z UCZUCIEM NAJGŁĘBSZEGO WZRUSZENIA — odpowiedział Marszałek Zymierski — PRZYJMUJE Z WASZYCH SPRACOWANYCH RĄK TEN DAR, NAJZASZCZYTNIEJSZY DLA ŻOŁNIERZA. PRZYJMUJE TEN DAR JAKO WYRAZ SOLIDARNOŚCI LUDU POLSKIEGO Z POLSKIM WOJSKIEM, JAKO SYMBOL BRATERSTWA KLASY RO-

BOTNICZEJ Z ŻOŁNIERZEM BRONIĄCYM GRANIC I PRAW LUDU POLSKIEGO.

Między nami, żołnierzami, a wami — mówił Marszałek do robotników — jest jeszcze jedna więź: kochamy tak Ojczyznę, że nie wahamy się przed żadną ofiarą. NIECH TA BUŁAWA BĘDZIE SYMBOLEM, ŻE IDEALY LUDU POLSKIEGO HETMANIĆ BĘDĄ NASZEMU WOJSKU”.

Skolei odbyło się wręczenie nagrody literackiej przez robotników swojemu piwowi, Władysławowi Broniewskiemu. Poezja Broniewskiego wyrażała zawsze walkę mas pracujących, uczyła walczyć z ustrojem faszystowskim, była wyrazem wielkiej miłości proletariatu polskiego do ojczyzny. Dziś uczy nas budować nasze państwo i budować nasze zwycięstwo.

Ob. Sokorski z CKZZ wręczył Władysławowi Broniewskiemu dyplom honorowy oraz nagrodę literacką w kwocie 50 tysięcy złotych.

„Nie uważam tej nagrody — powiedział Broniewski za mój osobisty sukces poetycki, lecz za tryumf tych idei, jakie poezja moja krzewiła: socjalizmu i niepodległości. CHCĘ, ABY MOJA POEZJA SŁUŻYŁA MASIE ROBOTNICZEJ, POSTĘPOWI, WSZYSTKIEMU CO JEST DOBRE W TYM NOWYM ŚWIECIE”.

Na zakończenie podniosł Akademii, która na długo pozostanie w pamięci uczestników, szereg robotników łódzkich otrzymał odznaczenia.

WŁADYSŁAW BRONIEWSKI

ROBOTNICY

Dzień nam roboczy nastal.
Młot niesiemy, kilof i łom.
Idziemy budować miasta —
Stupiętrowy za domem dom.

Filary bijemy w głębie
rozszerebrzonych na północ rzek,
rozpelaemy węgiel Zagłębia
w piersiach maszyn, włokących wiek.

Budujemy żelazne góry,
milionowe kościoły bez bóstw,
zaprzęgamy geniusz narodów
w majaczący gwiazdzisty Wóz.

Rozwijamy skrzydła w pochodzie,
wichrem ulic wiejemy — tłum,
przerzynamy chmury nad Łodzią
czerwonymi nożami lun.

Mosty na zachód i wschód!
I dalej! I dalej! I dalej!
W horyzonty.
Młotami.

Brak tchu!
Kufemy.
My —
milion kowali.

To grom i błysk. To twardy śpiew.
Żelazny pęka pierścień.
Po skrzydła Marsylianki wiew
pożarem bucha z piersi!

Bufory złać krwi oliwą!
Oto ręce, co tory omiotły.
Pędź! — dziejów lokomotywo,
sercami palimy w kotłach.

1-szy Maja

W roku 1889, podczas odbywającej się wystawy powszechnej został zwołany przez Związek Robotników francuskich międzynarodowy kongres robotniczy. Kongres ten odbył się w setną rocznicę zburzenia przez lud francuski Bastylli — więzienia, która było symbolem ucisku i niewoli ludu.

Inicjatorzy kongresu mieli na celu stworzenie międzynarodowego związku robotników, który poprowadziłby walkę na całym świecie o wolność proletariatu i społeczną sprawiedliwość.

Wśród wielu powziętych na kongresie uchwał postanowiono jednomyślnie urządzić jednocześnie we wszystkich państwach manifestację robotniczą, która miałaby na celu poprzeć żądania proletariatu i zademonstrować jego potęgę i zwartość.

Uchwała ta brzmiała jak następuje:

„Będzie urządzona wielka międzynarodowa manifestacja w dniu oznaczonym w tym celu, ażeby we wszystkich krajach i miastach jednocześnie robotnicy wezwali władze publiczne do wprowadzenia prawa, ograniczającego liczbę godzin pracy do 8 godzin i do wykonania innych postanowień kongresu paryskiego.

Zważywszy, że podobna manifestacja jest już wyznaczona na 1-szy maja 1890 roku przez amerykański Związek Pracy na jego kongresie, odbytym we wrześniu roku 1888 w St. Louis, termin ten przyjmuje się również dla manifestacji międzynarodowej”.

W ten sposób dzień 1-go maja 1890 roku stał się symbolicznym dniem narodzin międzynarodowego ruchu robotniczego.

Reakcja zrozumiała, że manifestacje 1-szo majowe stają się przeglądem i sprawdzianem sił proletariatu, który zdecydowanie i ostro rozpoczął domagać się uznania praw słusznie mu należnych. Reakcja zmobilizowała wszystkie swoje siły do walki z ruchem robotniczym. Tysiące szpicli, setki tysięcy policjantów i armie wszystkich państw stanęły na straży interesów kapitalizmu. Amerykańscy „policeman” i carscy żandarmi, niemieccy „schutzmann” i angielski „Scotland Yard” sprzymierzyli się w walce przeciwko międzynarodowemu ruchowi robotniczemu.

Mimo zabraniań demonstracji we wszystkich krajach, robotnicy uroczystie obchodzili dzień 1-go maja. Setki tysięcy robotników wyszło na ulice Paryża, Londynu, Warszawy i Wiednia. Wielokrotnie policja i wojsko krwawo tłumili demonstrację. Krew robotników zabarwiła na czerwono sztandary, które stały się symbolem walki o lepsze jutro mas pracujących.

Manifestacje 1-szo majowe powtarzały się każdego roku we wszystkich miejscowościach całego świata, gdzie tylko żyli, pracowali i cierpieli robotnicy.

Były lata i były państwa w których 1-szo majowe manifestacje stawały się zwycięskim przeglądem mas pracujących, które wywalczyły sobie prawa, które stały się współgospodarzami państwa.

Hitlerizm splamił czerwone sztandary socjalizmu połamany krzyżem swastyki. Hitler użył słowa „socjalizm” dla zaniepokojenia swoich antyludowych, faszystowskich metod rządzenia. „Ten fałszerz i plagiator nakazał również świętować dzień 1-go maja jako dzień święta pracy”. Setki zniszczonych miast, terror i dziesiątki milionów wymordowanych, najlepiej świadczy o „socjalizmie” Hitlera.

(Ciąg dalszy na str. 2-ej).

1-szy Maja

(Dokończenie ze str. 1-ej).

W dniu dzisiejszym cały świat, w którym przeważają obecnie poglądy ludowe i demokratyczne, święci dzień 1-go maja, święto międzynarodowego ruchu robotniczego, święto pokoju powszechnego i współpracy narodów.

W Polsce święto dzisiejsze ma zupełnie inny charakter niż w ciągu ubiegłych kilkudziesięciu lat. Na transparentach 1-szo majowych pochodów widniały u nas hasła walki z zaborcą przeciwko wyzyskowi, przeciwko wojnom, przeciwko faszystom. Dziś dzięki zjednoczonej klasie robotniczej, dzięki jej ofiarności, energii i inicjatywie wszelkie postulaty, które dawniej zjawiały się na transparentach 1-szo majowych pochodów zostały zrealizowane.

Dzień dzisiejszy jest świętem zwycięstwa mas pracujących, które zrealizowały swoje żądania w ciągu dziesiątków lat ponosząc wiele ofiar. Jednocześnie dzisiejsza manifestacja jest ostrzeżeniem dla tych, którzy chcą wyrwać ludowi te zdobycze, którzy zagrażają suwerenności i swobodom demokratycznym, którzy chcą odepchnąć nas od Odry, Nisy i Dajtyku. W dniu dzisiejszym jednolite szeregi robotników, chłopów i inteligencji pracującej zademonstrują gotowość obrony wolnej, silnej i niepodległej Polski demokratycznej.

Wyrok na bandę „Topora”

Wczoraj zakończył się 5 dni trwający proces przeciwko bandzie „Topora”.

Wojсковy Sąd Okręgowy skazał na karę śmierci przez rozstrzelanie: Stanisława Sułka, Józefa Pryka, Tadeusza Liponieckiego i Tadeusza Zatrzewskiego; Józef Jakubski skazany został na 15 lat więzienia; Henryk Rutkowski, Antoni Grottek, Ignacy Niska, Henryk Szybiński — po 10 lat więzienia każdy; Marian Słonecki i Henryk Andrzejewski — po 7 lat więzienia; Stefan Szybiński — na 8 lat więzienia; Henryk Sobczak, Eugeniusz Kilijan, Tadeusz Małek, Marian Sokołowski — po 5 lat więzienia; Mieczysław Woźniak i Józef Zaborski — po 3 lata więzienia; Stanisław Mrowiński i Józef Stasiak zostali uniewinnieni.

Flagi państwowe w każdym domu

W związku z przygotowaniem do uroczystości obchodu święta 1-go Maja — władze administracyjne przypominają zarządzenie Prezydenta m. Łodzi z dn. 6 kwietnia 1946 r. w sprawie zaopatrzenia budynków we flagi o barwach państwowych przez instytucje, organizacje oraz właścicieli i administratorów domów.

Zwraca się uwagę, że winni niestosowania się do obowiązku tego zarządzenia ulegną w drodze administracyjnej karze aresztu do miesiąca lub grzywnie do 10.000 zł.

54 i 10 lat temu w Łodzi

Mimo wszelkich trudności i przeciwności, hasła 1-majowe zwyciężyły i zwyciężą

Łódź przeżyła wiele obchodów 1-szo majowych. Były obchody, w których robotnicy demonstrowali przeciwko uciskowi caratu, przeciwko antyludowym rządóm sanacyjnym, potem Łódź widziała czerwone sztandary szafibione hitlerowską swastyką, dziś proletariát święci 1-szy maj w nowych warunkach, jako współgospodarz w odrodzonej Polsce Ludowej.

Dwa jednak 1-szo majowe święta przeszły do historii Łodzi, jest to 1-szy maja w roku 1892 i w 1936.

W 1892 roku 1-szy maj wypadł w niedzielę. Już 28 kwietnia odczuwa się w mieście wrzenie, spowodowane szeregiem odezw wydanych przez organizacje rewolucyjne, działające wśród mas robotniczych.

U Lorenca i Poznańskiego wybuchł strajk, brutalnie zdławiony przez carskich żandarmów, wezwanych przez fabrykantów.

1-szo majowa niedziela minęła spokojnie. Agitacja jednak trwa i w poniedziałek rozpoczyna się ruch strajkowy. Akcja ta przybierała z godziny na godzinę na sile, stawała się coraz bardziej żywiołowa. Raz po raz policja otrzymuje meldunki o nowych unieruchomionych zakładach pracy. Strajkujący podchodzą do dążących do pracy i nawołują do strajku.

Ruch strajkowy 5-go maja objął wszystkie fabryki. W Łodzi rozpoczął się strajk powszechny. Do strajkujących robotników łódzkich przyłączają się robotnicy Zgierza i Pabianic.

Mimo ogromnych rozmiarów ruchu, panował spokój. Robotnicy odświętnie ubrani, spacerują po śródmieściu, w kłapkach marynarek mają czerwone goździki, często rozbrzmiewają pieśni patriotyczne i rewolucyjne.

Część przerażonych fabrykantów ucieka do Warszawy, reszta czolobitnie zwróciła się o pomoc do władz, aby wreszcie wystąpiły energiczniej.

Owczesny gubernator Łodzi, Miller, otrzymał z Warszawy instrukcje strzelania do demonstrantów. Do miasta ściągnięto prowincjonalne garnizony wojskowe.

Wieczorem 5-go maja, w/g recepty carskiej ochrany, został sprowokowany pogrom żydów. Robotnicy udziału w nim nie brali, lecz przeważnie bronili napastowanych. Wojsko miało teraz pretekst do działania. O świcie 6-go maja ogłoszono stan wojenny w Łodzi. Rozpoczęto aresztować robotników, bić ich i katować. W dniu tym z rąk policji i wojska padło ponad 2000 ofiar. Strajk został zduszony terrorem policyjnym. Fabryki zaczęły pracować 9-go maja.

Wielka tragedia łódzka stała się punktem zwrotnym w historii ruchu robotniczego w Polsce. Wykazała ona konieczność stworzenia silnej partii robotniczej.

Tak oto święcono dzień 1-go maja przed przeszło pół wiekiem.

W roku 1936 cała Polska była jeszcze pod wrażeniem wypadków krakowskich i tragicznego 16 kwietnia we Lwowie. Rządy sanacyjne nabrały coraz bardziej faszystowskich metod rządzenia i stawało się coraz jaśniejsze, że Polska staje się domem faszystów i że tylko jednolity front demokratyczny uratować może Polskę przed najgłębszym upadkiem i agresją hitlerowską. Dlatego więc demonstracje 1-go maja owego roku odbyły się pod znakiem solidarności klasy robotniczej oraz przyjaźni z demokracjami świata.

Manifestacje te swoją potęgą i ogromem przewyższyły manifestacje z lat poprzednich.

Ostatnie dni kwietnia tego roku były gorącymi dniami próby ogniowej zdol-

ności organizacyjnych klasy robotniczej. Manifestacje zostały przeprowadzone w jak-największym porządku i były nadzwyczaj udane.

Pochód stu tysięcy robotników przemarszerował zwartymi, karnymi szeregami z Wodnego Rynku na Polesie. Poraz pierwszy manifestacje miały charakter jednolito-frontowy i poraz pierwszy śpiew „Czerwonego Sztandaru” łączący się z „Międzynarodówką” w bojowy hymn polskiego proletariatu. W pochodzie niesiono portrety wodzów międzynarodowego ruchu robotniczego — Marksa, Lenina, Daszyńskiego, Waryńskiego, Caballero i innych.

Łódzką burżuazja i sanacyjni faszyci drżeli. Padł na nich strach. Klasa robotnicza pokazała swoją potęgę i bojową postawę przeciwko sanacji i faszystom.

„Granatowe chłopaki” Sławoja-Składkowskiego stali po bramach z karabinami maszynowymi i granatami. Na balkonach narożnych kamienic, na skrzyżowaniach ulic znajdowały się posterunki tajniaków. Fotografowali oni zawzięcie, tych robotników szczególnie, którzy grupowali się pod portretami Lenina i śpiewali „Międzynarodówkę”. Fotografie te odpowiednio powiększone i spreparowane zostały później umieszczone w albumach fotografii poszukiwanych „zestępców” politycznych. Po manifestacjach nastąpiło wiele aresztowań spośród działaczy robotniczych.

Masy pracujące całej Polski żądały wówczas zmiany polityki zagranicznej, występowały przeciw sanacyjnej polityce popierania imperializmu niemieckiego, domagały się udziału Polski w montowanym wówczas bloku państw antyfaszystowskich. Hasła te uznała sanacja za antyrządowe, za wyzwanie skierowane przeciwko niej samej i wprowadziła zakaz urządzania demonstracji.

I gdy dawniej łopot czerwonych sztandarów mówił w dniu 1-go maja o gotowości klasy robotniczej do walki o wolność i sprawiedliwość społeczną, to i dziś głosić one będą walkę z tymi, którzy będą usiłowali wyrwać ludowi demokratyczne zdobycze, którzy będą wtrącać się do wewnętrznych spraw Polski, aby uczynić z niej Grecję którzy będą chcieli odeprzeć nas od granic na Odrze i Nysie.

Jerzy Zakrzewski.

Pod koła tramwaju wpadł młody chłopiec

(H. K.). Długa lista ofiar własnej nieostrożności, niestety znów się powiększyła.

Młody chłopak, A. Laboński, przez dłuższy czas gonil tramwaj jadący pełnym biegiem po ulicy Stalina. Na rogu Dowborczyków uchwycił się wreszcie po-

rzęczy i usiłował wskoczyć na stopień. Lecz ześlizgnęła mu się noga i spadł. Koła tramwaju obcięły nieszczęśliwemu obie nogi. Laboński, w nieprzytomnym stanie został odwieziony do szpitala. Sprowadzony lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził, iż stan Labońskiego budzi słabą nadzieję.

Codzienna nowelka Expressu

Prezent imieninowy

— Dzisiaj są urodziny cioci Matyldy — przypomniał sobie Jerzy, spacerując bez celu po ulicach miasta. — Muszę jej koniecznie powinszować. Nie można wiedzieć, czy nie będę kiedyś czego od niej potrzebował!... A zresztą jest to bardzo miła starsza pani i serdecznie ją lubię. Nie mogę jednak pójść do niej bez upominku, a zostało mi zaledwie kilka złotych do końca miesiąca.

Nagle Jerzy zatrzymał się przed antykwariatem. Na wystawie leżało mnóstwo pięknych przedmiotów, ale ceny nie odpowiadały jego finansowym możliwościom. Przez otwarte drzwi Jerzy ujrzał w kącie sklepu kilka glinianych skorup. Kiedy tak stał i spoglądał w tym kierunku, zbliżył się do niego właściciel antykwariatu.

— Tak, proszę pana, — zwrócił się do Jerzego z ponurą twarzą — jeszcze nie tak dawno skorupy te tworzyły piękny wazon, jeden z najwspanialszych okazów sztuki nubijskiej.

— Wazon nubijski? — Jerzy starał się myśleć o czymś z natchnieniem. — Czy ciotka Matylda nie opowiadała mi niedawno, że tak bardzo chciałaby posiadać drugi egzemplarz drogiego wazonu nubijskiego, który zdobył jej salon. A mo-

że... może posłać jej te skorupy i udawać potem, iż wazon stukł się po drodze? Czy uwierzy? Właściwie dlaczego nie miałaby uwierzyć? W każdym razie można spróbować...

Dla jego usprawiedliwienia należy dodać, iż początkowo odrzucił tę myśl natychmiast. Naprawdę lubił szczerze swoją starą ciotkę i byłoby nikczemnością oszukać ją. Jerzy jednak krążył po ulicy dokoła antykwariatu, dręczony myślą o podarunku imieninowym dla ciotki Matyldy, któryby nie kosztował zbyt wiele. Myślał nawet o tym, by sobie pożyczyć trochę pieniędzy od jednego z przyjaciół, ale na to było już zapóźno. Gdyby sobie wcześniej przypomniał, iż dzisiaj są urodziny ciotki Matyldy, z pewnością wystarałby się o pieniądze na prezent.

Jerzy znów stanął przed antykwariatem. Raz jeszcze obejrzał dokładnie wystawę, lecz i tym razem musiał stwierdzić, iż nie starczy mu pieniędzy na żaden z przedmiotów, który byłby odpowiedni na prezent dla starej ciotki. Wtedy uwagę jego znów zwróciły skorupy w kącie.

— Czy nie z tych rzeczy nie podoba się panu? — zapytał antykwariusz.

— Niestety, wszystko jest dla mnie za drogie — odpowiedział Jerzy szczerze. —

Ale te skorupy mogłyby mi się przydać. Ile pan za nie żąda?

— Ach, niewiele... powiedzmy 200 złotych, proszę pana.

— Dobrze, kupuję je.

Jerzy wydobyl kartkę i napisał na niej adres ciotki Matyldy, następnie wręczył ją właścicielowi antykwariatu wraz z 200 złotymi za skorupy.

— Pan będzie łaskaw zapakować mi to, lecz tak, by nic nie zostało uszkodzone — zwrócił się do antykwariusza — i odesłać pod ten adres punktualnie o godzinie trzeciej.

— Doskonale, proszę pana — odparł właściciel sklepu, starając się nie okazać swego zdziwienia.

Pięć minut przed trzecią Jerzy zjawił się w mieszkaniu u ciotki Matyldy i winował jej serdecznie.

— A więc nie zapominałeś o mych urodzinach, chłopcze? — zawołała uradowana ciotka.

— Ależ nie, ciociu, naturalnie, że nie! Kupilem cioci także śliczny prezent. Coś, czego sobie ciocia bardzo życzyła! Myślę, iż lada chwila posłaniec przyniesie paczkę.

Twarz starej pani promieniała.

— Ciekawa jestem, co takiego? — odpowiedziała.

— Powiem cioci — odparł Jerzy z tajemniczą miną — to wazon!... Wydaje mi się, że jest nieco podobny do wazonu nubijskiego z salonu.

— Ach, Jerzyku! — zawołała ciotka Matylda, — czy nie wiesz, że mój piękny wazon potłukł się? Służąca rzuciła go na podłogę, wycierając kurz.

— Jaka szkoda! A czy nie można było jakoś zastawić go?

— Zaniósłam, oczywiście, do antykwariatu, ale powiedzieli mi, że to niemożliwe. W każdym jednak razie to miłe, że kupiłeś mi podobny wazon!

Nagle jakies przykre uczucie ogarało Jerzego. A może?...

W tej chwili do pokoju weszła służąca z paczką w ręku.

— Posłaniec przyniósł to...

— Czy to twój prezent? — zapytała ciotka Matylda wesoło.

— Tak, ciociu! Ale uważaj... to bardzo łamliwe! Mam wrażenie, że chłopiec nie stłukł wazonu gdzieś po drodze — powiedział Jerzy sprytnie.

Ciotka Matylda przecięła sznurki i odwinęła papier z pudła.

— Wielki Boże! — zawołała, zdjawszy pokrywkę — coż to... dlaczego?... i zaniemówiła z wrażenia.

Jerzy rzucił okiem na pudełko — i to mu wystarczyło. W następnej chwili znalazł się w korytarzu, złapał pałto i kapelus i wybiegł na ulicę...

Uprzejmy antykwariusz spełnił jego polecenie aż nadto dokładnie: każda skorupa zapakowana była oddzielnie w bibulkę...

M.

WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

POLICJANT: — Wszystkie wiry wam daruję, tylko przestań pan trąbić! —
WICEK: — Ani mi się śni!... —

WICEK: — Podejście do sztuki mamy obaj wprost... akrobatyczne! —
WACEK: — No, to... jeszcze zakupi!

POLICJANT: — Skorzystam, że „artystów” nie ma i napoję trąbę farbą... Napewno dostanie chryпки! —

POLICJANT: — Zagraj pan coś... —
Trąba: Chlust... chlust... chlust!... —
POLICJANT: — O!... Mój mundur!

Odpowiedź p. M. Hemarowi

Prawda o „wolności” w Ameryce

List małego „kabareciarza” — Kto ma rację: Sinclair, czy... Hemar? —

Coś o systemie politycznym w Ameryce

Jak obchodzono święto 1-go maja w Nowym Jorku

Dość popularny w Polsce przedwzruszono-wej, w kołach głównie kawiarnianych i wśród stałych bywalców kabaretów i teatrzyków rewijowych, autor modnych wów-czas „szmoncesów” — Marian Hemar — wynurzył się z burzliwych fal wojennych — jako jeden z trubadurów... Andersa!

Marian Hemar żyje obecnie w wymarzonej atmosferze... „wolności” anglo-amerykańskiej i pokpiwa sobie z „mniej szczęśliwych” kolegów po piórze, którzy muszą dźwigać „jarzmo niewoli” w kraju. Napisał więc ten utalentowany „kabareciarz” i twórca monologów Krukowskiego — list — naturalnie wierszowany — do grupy kole-ków, w którym wyraża im swoje współczu-cie i stawia „warunki”:

„Powróć do kraju, jeżeli... wydrukujecie ten mój wiersz w waszym piśmie”.

Niewiadomo, co prawda, kto go tak gwałtownie zapraszał, ale „warunki” jego są nie tylko bezczelne, ale i wybitnie charakterystyczne. Nie wiemy, jak zareagują na to poeci, do których ów list — wiersz był adresowany.

Ze swej strony dodajmy tylko, że głównym „argumentem” Hemara miała być — oczywiście i naturalnie — anegdota o bajecznej, idealnej wolności, panującej w Stanach Zjednoczonych, gdzie każdy obywatel może wejść do Prezydenta Trumana, poklepać go po ramieniu i powiedzieć:

— Harry, słuchaj, nie podobają mi się twoje rządy.

A prezydent Harry częstuje takiego gościa cygarem i solennie obiecuje, że się poprawi...

A gdzieindziej, widzicie, pierwszy — lepszy obywatel tego zrobić nie może...

Aha! Gdzież jest wolność — tu, czy tam? Czyż to nie jasne i przekonujące?

Na tego rodzaju „dowcipuszkę” spróbuje odpowiedzieć p. Hemarowi, ja zwykły obywatel, który miał szczęście nie tylko czytać powieści Sinclaira, Londona i wielu innych pisarzy amerykańskich, ale nadto sam za-kosztował złotej wolności amerykańskiej, tak bardzo, ale to zupełnie — innej, niż nasza...

Tak się jakoś zdarzyło, że byłem przed kilkunastu laty w Nowym Jorku akurat 1-go maja i obserwowałem „pochód” i następnie wiec, jaki się odbył na zakończe-nie obchodu święta robotniczego.

Przy tej okazji trzeba stwierdzić, że wte-dy istniała w Stanach Zjednoczonych bar-dzo jeszcze słaba partia socjalistyczna. Na-wiasem mówiąc, rządzą tym olbrzymim kra-jem i dotychczas tylko dwie partie — na-przemił — tzw. Republikanie i Demokra-ci. Gdy prezydentem nprz. zostaje członek partii republikańskiej — usuwa on natych-

miast z administracji niemal wszystkich wy-bitniejszych urzędników z partii demokra-tycznej i mianuje na ich miejsce tylko swo-lich towarzyszy partyjnych; to samo dzieje się, gdy, przeciwnie, prezydentem zostaje członek partii demokratów...

Powracam jednak do opisu pochodu 1-zo-majowego.

Policja, dla zapewnienia „swobodnego ruchu na ulicach”, zażądała, by ew. uczestnicy pochodu nie zbierali się przed lo-kalami, lecz w swych lokalach, a następnie, by wychodzili z miejsc zbiórek — dwójka-mi i tak samo dwójkami maszerowali.

Taki pochód, składający się z dwójek — (śpiewać lub wznosić okrzyki było zakaza-ne!) — ciągnął się ponurym tasiemcem wzdłuż chodnika, a z obu jego stron, w od-stępach mniej więcej 2—3 metrów, szli po-

licjanci — barczyste, wysokie chłopcy, świetnie odświętione i ubrane, ironicznie spoglądające na konwojowanych demonstrantów...

Tak doszedł ten „pogrzebowy”, milczący pochód do miejsca przeznaczenia — dość dużego placu przedmieścia. Na środku tego placu była ustawiona mównica — podob-na raczej do gilotyny — otoczona pod-wójnym pierścieniem dryblasów — policjan-tów.

Zdaleka wyglądało to tak, jak gdyby odbywała się masówka policjantów wśród szarych i ciemnych grupek cywilów.

Wiec rozpoczął się, ale trwał niedługo. Po kilku minutach, na skutek jakiegoś nie-przepisowo namiętnego okrzyku mówcy, podchwyczonego przez pilnowany tłumek, policjanci, jak na komendę, podnieśli swo-je krótkie, pokrowane, stalowe kijy i za-

częli nimi okładać po głowach najbliższą czwórkę i szóstkę demonstrantów.

W rezultacie — po pięciu minutach — tłum był rozprędzony. Na placu zostało kil-kaset czapek i kapeluszy oraz liczne plamy krwi z rozbitych głów...

Istotnie, panie Hemar, w Ameryce każdy obywatel może pójść do „Białego Domu” itd., itd.

Ale — poco i komu pan opowiada takie głupie i prowokacyjne bajeczki?

I dlaczego — Hemar ma czelność zaprze-czać temu, co piszą o Ameryce Sinclair, London i inni.

Pisz pan lepiej sentymentalne i inne „szmoncesy”, z tym będzie panu bardziej do twarzy, mały piosenkarzu z tragicznego Belżca....
Konst. B—ski

Dlaczego zniknęły papierosy?

Monopol Tytoniowy zechce może wyjaśnić, jakie przyczyny wywołały ten stan rzeczy?

Ni stąd, ni zowąd — wytworzyła się na naszych oczach dziwna sytuacja. Odnosi się mianowicie wrażenie, że Monopol Ty-toniowy nagle nikogo nie powiadamiając — przestał istnieć. Bo czym to wytłumaczyć, że w handlu ulicznym, jeśli się gdzie znaj-dzie „Wolność” — to żądają za nią 3 i pół, czy 4 złote?

A zresztą od pewnego czasu papierosy „Wolność” zupełnie znikły. Wsiątki. Setki ludzi, wystających przed sklepami monopo-łowymi mogą kupić zaledwie po 5 sztuk na-raz, a tę ilość wypalą we własnym zakre-sie. Nic nie sprzedadzą drugim — choćby 100 procent drożej. Ale nie tylko „Wolność”.

Również i „Bałtyk” rozpląnął się gdzieś w nicość niedostępną zwykłemu obserwa-torowi tego wszystkiego, co się dzieje na ry-nku tytoniowym w kraju. Znikły „Partyzan-ty” i jak się tam jeszcze nazywały te wszystkie wytwory fantazji dyrekcji mono-polu tytoniowego, niedawno jeszcze osią-gające po półtora czy dwa złote sztuka.

I to jest rzeczą bardzo przykrą. Bo prze-cież dawno już chleb przestał być jedynym artykułem pierwszej potrzeby — stało się tak, że i papieros jest tym artykułem. Wie-lu, ubrzygnia więkzość ludzi pali, a jeśli nie ma co, to zbyt natrętnie przychodzi

wspomnienia obozu, kiedy za papierosa od-dawało się ostatnią porcję chleba.

I tak się stało, że, by pracować trzeba palić, można najwyżej ograniczyć swój apetyt, aczkolwiek trudno to przychodzi — i palić dziesięć sztuk dziennie, ale i te dziesięć sztuk dziennie trzeba mieć. A skąd?

W kioskach — gdyby nie pisma i dzien-niki — znaleźlibyśmy jedynie wystawę wzorów produkcji tytoniowej amerykańskiej i angielskiej, „Chesterfieldy”, „Raleigh”, „Lucky Strike” bez reszty zajmują całą przestrzeń przeznaczoną i na wyroby krajowe.

Bo jeśli wszystkie gałęzie naszego przemy-słu w Polsce po roku wolnego, nie skrupowa-nego rozwoju mogą się pochwalić znacznymi osiągnięciami produkcyjnymi — Polski Mono-pol Tytoniowy zaczął po roku grać z nami w ciuciubabkę a przeciętny palacz „zachodzi” w głowę.

My jednak chcielibyśmy trochę jasności ze strony Monopoli. Bo Monopol jest naszą prze-cież wspólną własnością narodową i radzi byśmy byli dowiedzieć się, jak jest naprawdę. Przede wszystkim zależy nam na odpowiedzi na pytanie: Co właściwie robi tak dobrze zorganizowany interes, jakim jest PMT? Gdzie się, u diabła, podziały papierosy? Czy zawo-dy dostawy, surowce, czy też kierownicy ma-gazynów, czy też jaka inna przyczyna zaist-niała, że nagle papierosy zniknęły?

Co otrzymamy na kartki w maju

- Wydział Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Aprowizacji i Handlu wydany zostanie jako wyróżnienie do paczek UNBRA (tuszcz w ilości 0,4 kg na karty kat. I z 1-go maja br. Ponadto to dla osób, które nie otrzymały paczek UNBRA wydany zostanie na karty Kat. I z miesiąca kwietnia br. tłuszcz w ilości 0,5 kg oraz na kar-ty z miesiąca maja — 0,4 kg.
- Z innych artykułów rozdzielone będą w mie-siacu maju br.:
 - Cukier w/g obowiązujących norm dla kat. I i III-ej.
 - Konserwy mięsne kat. I — 1 kg, kat. II — 0,5 kg, kat. III — 0,3 kg, kat. III — 1 puszka kiszonej krwawej.
 - Masło orzechowe kat. I R — 0,4
 - Kasza „argum” kat. I — 0,4 kg.
 - Kiwa aluminiowa paleta wg. norm.
 - Mydło do prania wg. norm.
 - Sól wg. norm.
 - Mąka pszenna kat. I z miesiąca kwietnia br. 1,5 kg.
 - Przebiegi rozdziałnik wraz z numerami od-ników przewidzianymi na realizację poszcze-gólnych artykułów podany zostanie do wiadomości w pierwszych dniach maja.

Dokąd dziś pójdziemy

TEATR WOJSKA POLSKIEGO - ul. Stefana Jaracza 27. Godz. 17 i 20 „Zemsta”.

TEATR POWSZECHNY ul. 11 Listopada 21. Nieczynny.

TEATR KAMERALNY DOMU ZOLNIERZA Daszyńskiego 34

Dzisiaj i godzinie 17 i 19.30 sztuka Jarosława Iwaszkiewicza „Stara Cegielnia”.

TEATR „SYRENA” - Traugutta 1. godz. 17 i 19.30 „Wiosenne Rewierendum”.

KINA

„Polonia” (Piotrkowska 67) - „Grzesznicy bez winy”.

„Tea” (Piotrkowska 108) - „Dr Kildare”.

„Wista” (Przejazd 1) - „Srebrna Flota”.

„Adria” (ul. Główna 2) - „Srebrna Flota”.

„Bałtyk” (Narutowicza 20) - „Sklamałam”.

„Gdynia” (Przejazd 2) - „Blagier”.

„Hel” (Legionów 2-4) - „Blagier”.

„Sztutowo” (Kilińskiego 123) - „Prawo profesora Lindsaya”.

„Włókniarz” (Zawadzka 166) - „Dzieci kapitana Granta”.

„Robotnik” (Kilińskiego 78) - „Trzech przyjaciół”.

„Przedwiośnie” (Zeromskiego 74-76) - „Złota maska”.

„Tatry” (Sienkiewicza 40) - „Złota maska”.

„Rekord” (Rzłowska 2) - „Pieśniarz Warszawy”.

„Bałta” (Franciszkańska 31) - „Manewry miłosne”.

„Wolność” (Napierkowskiego 16) - „Znachor”.

„Roma” (Rzłowska 48) - „Znachor”.

„Muza” (Ruda Pabianicka) - „Jadzia”.

„Zachęta” (Zgierska 26) - „Halka”.

„Okwiałowy OM TUR (Kopernika 8) - „Kol w butach” - świąteczny program dla najmłodszych.

„Świt” (Bałucki Rynek 5) - „Ostatnie ostrzeżenie”.

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 16, 18, 20. - W niedziele i święta o godzinie 12, 14, 16, 18, 20.

Kina: „Adria”, „Bałtyk”, „Hel”, „Przedwiośnie”, „Roma” rozpoczynają o pół godziny później.

„Okwiałowy OM TUR” rozpoczyna seans w dni powszednie o godz. 15 i 17.30, w sobotę, niedzielę i święta o godz. 15.30, 17.30 i 18.30.

OGROD ZOOLOGICZNY

(Zdrowie, dojazd tramwajem Nr 9) otwarty codziennie od 9 rano do zmierzchu.

DRUGA WIOSENNA AKCJA PREMIOWA

„Expressu Ilustrowanego” KUPON Nr 7 Wyciąć i zachować

ZE SPORTU

Dokończenie mistrzostw Łodzi ma zorganizować śląski OZB - A co na Łódź?

Donosiliśmy już wczoraj, iż PZB postanowił zorganizować dokończenie mistrzostw Polski w wadze średniej w Katowicach w dniach 11 i 12 maja.

Przeprowadzenie tej imprezy zostało powierzone ŚIOZB, który ma zamiar w pierwszym dniu urządzić walki eliminacyjne w ramach meczu Śląsk - Warszawa, względnie Śląsk - Gdańsk. Gdyby

podobne spotkanie nie mogło dojść do skutku, ślązacy będą chcieli zorganizować turniej czwórkowy, w którym uczestniczyliby miejscowi pięściarze.

Na drugi dzień finały miałyby miejsce w czasie meczu Śląsk - Bata Zlin. Jedynym słowem Śląsk szykuje się do „zielonego karnawału boksu”.

Co jednak na to Łódź? Przecież właśnie

ŁOZB swego czasu otrzymał z PZB polecenie zorganizowania mistrzostw i to w ośmiu wagach, a nie w siedmiu, jak to miało miejsce. Naszym zdaniem, pierwszeństwo w organizowaniu zawodów na przedzie wszystkim Łódź i już sama przyzwyczajona nakazywała przed wydanym decyzją porozumieć się z ŁOZB. Prawdopodobnie sprawa stanie się tematem obrad walnego zgromadzenia ŁOZB, które odbędzie się w najbliższą sobotę.

Nie wiemy jeszcze, w jaki sposób mają być dokończone mistrzostwa, czy wszystkie walki będą powtórzone, czy też nastąpi tylko dokończenie w/g rozlosowania dokonanego w Łodzi. Nie wiemy również czy w mistrzostwach weźmie udział Unton czy też Sobczak.

PACZKI UNRRA

otrzymują wszyscy posiadacze kartek „W” o ile nie odebrali przydziałów

Jak się dowiadujemy przypuszczalnie w niedługim czasie Łódź i województwo otrzyma nowy transport paczek UNRRA. O ile paczki te nadejdą, wówczas wszyscy posiadacze kartek żywnościowych „W” w mieście i Lzw. „gwarantowanych” w województwie otrzymają 10-kilowe paczki na odcinki 51, 46, 41. Paczki te otrzymają ci, którzy nie pobrali przypadających na powyższe odcinki przydziałów.

Wobec protestu kolejarzy, którzy otrzy-

mali paczki UNRRA jak wiadomo nie zawierających tłuszczu wszyscy ci, którzy już paczki otrzymali dostaną na ogłoszony w odpowiednim czasie kupon po pół kilograma tłuszczu. Stwierdzić należy, że jeżeli chodzi o wartość kalorii, to przydział świąteczny na kartki żywnościowe „W” nie wiele się różni od paczek UNRRA. Paczka UNRRA w żadnej mierze nie jest prezentem czy premią, lecz przydziałem w innej formie.

OGŁOSZENIA DROBNE

POTRZEBNA sprzedawczyni inteligentna i energiczna do zakładu pogrzebowego. Oferty do Redakcji pod „Sprzedawczyni”. 1603

POSZUKUJE w centrum miasta 3 pokojowego mieszkania i sklepu. Wiadomość: tel. 17-16 od 8-10 i od 1-4. 1605

RZEZNIK KOŃSKI. Zaleski Bogusław, Łódź, Sosnowa 13, tel. 170-65. - Placę najwyższe ceny za konie niezdołne do pracy i wypadkowe na mięso. Własny wóz transportowy do dyspozycji. 1264

KUPIĘ trzy aparaty telefoniczne. Kilińskiego Nr 148. Sklep galanteryjny, od 15-18 godz. 1609

DZIEWCZYNE młoda do lekkiej pomocy, potrzeba do Wytłórnicy Śródmiejskiej 22, lokal 33. 1630

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki. Rembielińskiego (Andrzeja 28), Szymańskiego (Rokietnicka 6), Zundolewicza (Piotrkowska 25), Szlindembucha (Srebrzynska 65), Kasperkiewicza (Lipmanowskiego 12), Lipca (Piotrkowska 193).

Lekarze

Dr. REICHER. Specjalista chorób wenerycznych. Południowa 26. 1195

Dr. B. DOBROWOLSKI, specjalista chorób nerwowych i seksualnych. Przyjmuje 4-7, ul. Kopernika 6, tel. 186-00. 1554

Dr. med. E. MIKULICZ, Lekarz-dentysta ze Lwowa, specjalista w leczeniu chorób dziąseł i jamy ustnej, ul. Zawadzka 17, tel. 144-15. 1434

Dr. KOWALCZYK JERZY. Choroby skórne - weneryczne. Zeromskiego 41/1. Przyjmuje 3-6. Tel. 150-53. 1202

Dr. med. B. TOLCZYŃSKI. Starszy asystent Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób uszu, nosa i gardła Sienkiewicza 37, przyjmuje 3-6 pp. 1200

Dr. A. BATAJ-ZURAKOWSKA (z Warszawy), specjalistka chorób skórnych, wenerycznych, kobiec, kosmetyka lekarska. Piotrkowska 33 - przyjmuje 3-6. 1290

Zapaśnicy Łodzi w Mysłowicach

Zapaśnicy ŁKS-u wybierają się w podróż do Mysłowic, gdzie wezmą udział w zawodach o mistrzostwo. Skład ŁKS jest następujący: Kubat, Kulesza, Łazarski, Pawlicki, Matusiak, Tomczyk, Gliński. Kierownikiem ekspedycji jest Kulpa. Na życzenie „Sily” drużyna łódzka stanie na ringu z dwoma zawodnikami wagi piórkowej, a natomiast bez ciężkiego.

Program radiowy na dziś

10,00 W-wa (muz. transmisja uroczystości 1-majowych, przemówienie Prezydenta R. P., defilada na Pl. Saskim). 14,00 Polska pieśń lud. i tańce polskie (z płyt). 14,40 Kraków (Teatr Wyobraźni: Lud walczy o wolność - montaż w oprac. H. Mościckiego i J. Ronard-Bujalskiego pod dyr. K. Jezuskiego. 16,00 Audycja dla dzieci. 15,20 Recenzje. 15,30 Chór PPS „Polonia” ci. 13,20 1-szy Maj, audycja dla młodzieży. 16,35 Audycja dla Świątlicie wiejskich. 17,00 Podwieczerek przy mikrofonie. 18,15 Akademia 1-szo Majowa z Teatru Polskiego w W-wie. 19,30 Dziennek wiecz. 20,00 Polska Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego. 20,50 10 minut poezji. 21,00 „Z dziejów walk polskiego proletariatu”; 1-szy maja 1892 r. w Łodzi - pogadanka historyczna dr E. Adlera; 2) „PPS w pieśni robotniczej” - szkice E. Ajnenkiela; 3) Płyty. 21,30 „Romeo i Julia” - transm. z ulicy Książycowej - pióra i reż. Zbigniewa Kopańki. 22,00 Poznań: Uśmiech Poznania. 22,15 „Serce Łodzi” - audycja słowno-muzyczna pióra Stef. Grodzkiej i H. Rozsławskiego, muz. Fr. Leszczyńskiej. 23,00 ostatnie wiadomości dziennej, program na jutro. 23,35 Koncert Żywiec. 0,05 Program na jutro. Zakończenie audycji i Hymn do 0,10.

Andrzej Żariski

Powieść o życiu Łodzi - przed wojną, podczas okupacji i po wyzwoleniu

Pochylił się. Zobaczył blask tak dobre sobie znanych złotych branzoletek. A potem poczuł zapach ambry i czegoś jeszcze nieokreślonego.

Usta jego dotknęły gładkiej dłoni panny. Odpowiedział mu delikatny uścisk jej palców.

- Niech pan siądzie obok mnie. Trochę jeszcze bliżej - nie odrywała od niego wzroku Urszula. - I proszę mi powiedzieć, dlaczego ukłonił mi się pan wczoraj tak ostentacyjnie niegrzecznie?

Mała jej dłoń dotknęła leżącej na płycie stołu ręki inżyniera.

- Niech mi pan powie szczerze, czy była to chęć rewanżu za mój mniej grzeczny ukłon, czy też...

Uśmiechnęła się jakgdyby w zakłopotaniu, w którym jej zresztą było bardzo do twarzy.

- ... Czy też poprostu był pan trochę zazdrosny o Kurta Szneidera? - dokończyła cicho, nie odrywając od niego oczu.

103) Może nie zawsze Idzie miłość w parze z zazdrością, ale w tym wypadku jest jednak tak, jak twierdził utarty komunał.

Sam nawet nie wiedział, jak to się stało, że powiedział aż tak wiele. Właściwie należało być bardziej powściągliwym po tamtych kapryśkach jedynaczki fabrykanta Brauera. Ale trudno, nie może już cofnąć słów, które rzucił tak pohopnie.

Panna zbiera je teraz w milczeniu i zestawia z własnymi myślami.

Potem powiada powoli:

- Zazdrość jest jednak uczuciem bardzo niskim. Nieraz wypyływa z niego dużo, dużo zła. A, niestety, najprzykrzejszy jest paradoks, że choć zdaję sobie sprawę, czym jest zazdrość, nie umiem nie być zazdrosną. I może też w jej imieniu popelniam niejedno głupstwo, którego teraz żałuję.

Nie odrywa od niego oczu, jakgdyby chciała wyczytać z twarzy Zbigniewa, czy wyluskał właściwy sens z tamtych niezdarłych niepowodzeń. Półuśmiech Orszewskiego powiada jej, że zrozumiał ukrytą pointę dyskretniej spowiedzi dziewczyny. I oto panna staje się naraz ożywiona i jeszcze bardziej rozmowna.

Deszcz pada znowu! Paskudna jesień. Bardzo żałuję, że nie przyjechałam autem. A pan, panie Zbigniewie? Czy był pan bardziej przeznany i zawił się tutaj ze swoim Essexem?

- Essex stoi opodal na ulicy Moniuszki... Czeka na mnie, jak zawsze... Przynajmniej on pozostał mi wierny.

- Temu ktoś inny nie jest obojętny...

Znów spoglądają na niego uważne oczy Urszuli.

- Może nie tylko Essex pozostał panu wierny... Ale o tym potem. Teraz mam do pana małątką prośbę: jeśli panu to nie sprawi różnicy, proszę mnie odwiedzić do domu. Czy pan, panie Anatólu, nie będzie się gniewał na mnie, że porywam mu jego miłego towarzysza?

Inżynier Orszewski jest tym, który - sam nawet o tym nie wiedząc, - zdobył serce tragicznie zmarłej Reny Herd. Właściwie Linić mógłby z tego powodu czuć do niego, jako do swego szczęśliwego rywala, podświadomą niechęć. Ale ujmuje on wszystko z nadmierną filozoficznością, ażeby być małostkowym.

Poeta szuka chętnie towarzystwa Zbigniewa. Lubi go studiować i zgadywać, dzięki jakim rysom swego charakteru podobał on się tak bardzo Renie. Sprawia mu to szczególną, choć może nawet bolesną czasem przyjemność. Ale Linić woli takie krótkie szarpnięcia serca, niż szarosc jałowej nudy.

Spłgąda teraz przelotnie na rozjaśnionej twarzy Urszuli i Zbigniewa. A że jest dobrym psychologiem, rozumie, dlaczego tych dwoje młodych pragnie znaleźć się sam na sam. Uśmiecha się więc niki i żegna ich bez słowa.

Urszula siada obok prowadzącego wóz inżyniera. Auto skręca w Piotrkowską. Po jego szybach spływają wielkie krople deszczu.

(D. c. n.)

CENY OGŁOSZEŃ. Drobne: za wyraz petito wy poza tekstem - 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr - poza tekstem - zł. 14, w tekście - zł. 21. - W numerach niedzielnych D-09081 i świątecznych - 50 procent drożej.

Wydawca: Sp. wyd. „Express Ilustrowany” w Łodzi. Kolegium Redakcyjne. Red. i Druk. Sp. „Czytelnik”. Zwirki 2. Piotrkowsk a 102a. Tel. 112-60, 129-13 i 137-47.